

Духовно-моральне виховання учнів в сучасній школі

Укладач: ©А. І. Мартинюк

Кількість відібраних джерел: 37

Житомир 2018

В усі часи людство хвилював стан духовності окремої особистості і суспільства в цілому. Саме піднесення духовності стає необхідною умовою формування людини нової доби, людини XXI століття, від якої певною мірою залежить майбутня доля держави. Йдеться про морально-духовні орієнтації, що виступають як провідні в навчально-виховному процесі сучасної школи. Україні потрібна нова, національно свідома, з розвиненою державною гідністю еліта, яка досягла б висот власним талантом і інтелектом.

У процесі виховання проблема формування загальнолюдських моральних цінностей залишається однією з найактуальніших у педагогічній науці та шкільній практиці. Водночас формування загальнолюдських моральних цінностей учнів в умовах глибоких соціально-економічних змін в Україні наштовхується на значні труднощі. Оскільки сьогодні існує загроза обмеженості свідомості, девальвація морально-духовних цінностей, то виникає необхідність говорити про дефіцит моральної культури та потребу в створенні умов, які б сприяли розвитку загальнолюдських моральних цінностей у школярів.

Освітня і виховна діяльність повинна здійснюватись на основі створення необхідних умов для формування духовних і моральних цінностей, які виступають гармонійною складовою світогляду школяра.

Духовність і моральність дозволяють дитині звернутися до загальнолюдських цінностей, залучитись до національної культури, традицій; за християнською вірою творити добро, гуманно ставитися до інших людей, поважати і розуміти їх. Ці чесноти виступають ціннісною основою національного світогляду, відповідального індивідуалізму, формуванню якого повинна бути підпорядкована вся навчально-виховна робота школи.

Список літератури складений на основі фонду бібліотеки Житомирського державного університету ім. І. Франка. Підготовлений матеріал розрахований на вчителів, батьків, студентів, учнів, а також буде корисним усім, хто цікавиться проблемами виховання дітей та молоді.

1. Балагура, О. Глобалізація морально-духовних цінностей в освітньому просторі / Олена Балагура // Вища школа. – 2013. – № 8. – С. 89-94. – Бібліогр.: с. 94.
2. Батрак, А. Духовно-моральне виховання учнів / Алла Батрак // Завуч. – 2014. – № 1. – С. 18-21.
3. Березюк, О. С. Духовно-моральне виховання підлітків : метод. рек. / О. С. Березюк. – Житомир : ЖДПУ ім. І. Франка, 2002. – 79 с. – Бібліогр.: с. 77-79.
4. Бех, І. Д. Виховання особистості. Сходження до духовності / І. Д. Бех. – Київ : Либідь, 2006. – 270, [1] с. – Бібліогр.: с. 265-268.
5. Бех, І. Виховання як духовно-моральне удосконалення особистості / Іван Бех // Рідна школа. – 2014. – № 4/5. – С. 21-26. – Бібліогр.: с. 26.
6. Бех, І. Грані духовного зростання особистості / Іван Бех // Початкова школа. – 2017. – № 2 – С.1-5.
7. Бех, І. Духовні цінності як надбання особистості / Іван Бех // Рідна школа. – 2012. – № 1/2. – С. 9-12. – Бібліогр.: с. 11.
8. Бех, І. Зростаюча особистість у просторі духовності / Іван Бех // Рідна школа. – 2017. – № 9/10. – С. 25-29. – Бібліогр.: с. 29.
9. Бех, І. Д. Концептуальна модель Я-центрованості у вихованні та духовному розвитку особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 2015. – № 3. – С. 5-15. – Бібліогр.: с. 15.
10. Бех, І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навч. посіб. / І. Д. Бех. – Київ : Академвидав, 2012. – 254 с. – (Альма-матер).
11. Бех, І. Д. Формування людини не лише розумної, а передусім духовної / І. Д. Бех, О. В. Мельник // Педагогіка і психологія. – 2014. – № 2. – С. 99-101.
12. Бех, І. "Я-центрованість". Концептуальна модель у вихованні та духовному розвитку особистості / Іван Бех // Шкільний світ. – 2014. – № 22. – С. 5-13. – Бібліогр.: с. 13.
13. Бобак, М. І. Проблема збереження духовно-моральних цінностей у процесі виховання підростаючого покоління / М. І. Бобак, В. І. Кульчицький, І. А. Прокоп // Вісник Житомирського державного

- університету імені Івана Франка. Вип. 53 / [відп. ред. Н. А. Сейко ; відп. секр. Н. П. Щербакова]. – Житомир, 2010. – С. 52-55. – Бібліогр.: с. 55.
14. Богосвятська, А. І. Сучасні форми й методи навчання в системі формування духовно-моральної культури учнів / А. І. Богосвятська // Зарубіжна література в школах України. – 2014. – № 11. – С. 21-25. – Бібліогр.: с. 25.
 15. Виховання духовності особистості : навч.-метод. посіб. / заг. ред. М. Й. Боришевського ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 103 с.
 16. Ґеник, М. Виховання духовно-моральних цінностей молодших школярів / М. Ґеник // Проблеми української народної педагогіки. Теорія і практика : зб. наук. ст. / М-во освіти і науки України, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника ; [редкол.: І. Ф. Миронюк та ін.]. – Івано-Франківськ, 2005. – С. 183-190.
 17. Герасимчук, О. Проблема формування духовності в українській етнопедагогіці / Оксана Герасимчук // Парадигма етнокультурологічної спрямованості педагогічного середовища Поліського регіону / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; за заг. ред. О. С. Березюк, О. М. Власенко. – Житомир, 2014. – С. 56-59.
 18. Господарчук, М. Педагогічна взаємодія сім'ї й школи у моральному вихованні молодших школярів / Марія Господарчук, О. А. Дубасенюк // Професійна підготовка фахівців у системі неперервної освіти : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; [за заг. ред. С. С. Вітвицької, Н. М. Мирончук]. – Житомир, 2015. – С. 215-220.
 19. Дідус, О. М. Педагогічні праці І. Огієнка у сучасному аспекті вивчення проблеми духовно-морального виховання підлітків / О. М. Дідус // Вісник Житомирського педагогічного університету. Вип. 9 / [редкол.: І. М. Кучерук та ін.]. – Житомир, 2002. – С. 157-159.
 20. Космачева, Н. В. Проблеми духовно-нравственного виховання дітей и молодежи / Космачева Н. В. // Інноваційні підходи до виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. пед. наук України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; [за ред. О. А. Дубасенюк, В. А. Ковальчук]. – Житомир, 2014. – С. 115-121.

21. Корнійчук, Н. Формування духовно-моральних цінностей старшокласників у процесі позакласної роботи / Наталія Корнійчук // Формування естетичної компетентності особистості засобами народознавства : зб. наук. пр. / за заг. ред. О. С. Березюк, Л. О. Глазунової. – Житомир, 2010. – С. 133-135.
22. Красняков, Є. Духовні цінності як соціокультурна основа безпеки українського суспільства / Євген Красняков // Рідна школа. – 2016. – № 7. – С. 25-26.
23. Оксенюк, О. В. Духовність як алюзія сучасних реалій навчально-виховних технологій у загальноосвітній школі / О. В. Оксенюк // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Вип. 12 / [відп. ред. П. В. Білоус ; відп. секр. Т. О. Шевчук]. – Житомир, 2003. – С. 238-241. – Бібліогр.: с. 241.
24. Павлик, Н. В. Форми й напрями духовно-моральної самоактуалізації як чинники гармонізації характеру особистості в юнацькому віці / Павлик Н. В. // Практична психологія та соціальна робота. – 2014. – № 6. – С. 1-4. – Бібліогр.: с. 4.
25. Почтовюк, С. І. Формування загальнолюдських моральних цінностей молодших школярів як основа духовного виховання / С. І. Почтовюк // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Вип. 3 (75) / [відп. ред. Н. А. Сейко ; відп. секр. Н. П. Бірук]. – Житомир – 2014. – С. 88-92.
26. Приліпко, В. Виховання духовності учнів / Валентина Приліпко, Надія Коваленко // Директор школи. – 2012. – № 1. – С. 51-55.
27. Сахній, М. П. Сім'я як духовний та моральний центр виховання дитини у філософсько-педагогічній концепції Івана Павла II / М. П. Сахній // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Вип. 61 / [відп. ред. Н. А. Сейко ; відп. секр. Н. П. Щербакова]. – Житомир, 2012. — С. 117-120. – Бібліогр.: с. 119-120.
28. Сирота, М.-С. С. Абетка духовних цінностей українського народу : дидакт. матеріал / М.-С. С. Сирота // Початкове навчання та виховання. – 2017. – № 34/36. – С. 34-89. – Бібліогр.: с. 88.
29. Струзік, З. Виховна програма на основі цінностей за вченням Івана Павла II / Здзіслав Струзік ; [пер. Олександр Скидан]. – Варшава : Ін-т

- Папи Римського Івана Павла II у Варшаві, 2014. – 582 с. –
Бібліогр.: с. 521-577.
30. Сухомлинська, О. Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / Ольга Сухомлинська // Шлях освіти. – 2006. – № 1. – С. 2-7.
31. Тарнопольська, Л. І. Особливості духовно-морального виховання молодших школярів у ГПД : з досвіду роботи / Л. І. Тарнопольська // Вихователю ГПД. Усе для роботи. – 2016. – № 5. – С. 15-17.
32. Телешман, Ю. Вплив казки на формування моральних і духовних цінностей дитини / Юлія Телешман // Педагогічні ідеї Івана Франка в освіті сьогодення. Вип. 5 / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка ; [за ред. О. Є. Антонової, В. В. Павленко]. – Житомир, 2016. – С. 189-191.
33. Хоменко, А. В. Професійна компетентність учителя в контексті духовно-моральної парадигми виховання Г. Ващенка / А. В. Хоменко // Витоки педагогічної майстерності. Вип. 6 / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; [редкол.: А. М. Бойко та ін.]. – Полтава, 2009. – С. 16-23.
34. Хоружа, Л. Духовно-моральне виховання школярів в Україні: досвід та шляхи вдосконалення / Людмила Хоружа, Віра Киричок // Рідна школа. – 2013. – № 4/5. – С. 26-32. – Бібліогр.: с. 31.
35. Чепіль, М. Духовно-моральне виховання / Марія Чепіль, Роман Вишнівський // "... яка молодь, таке й майбутнє народу". Іван Франко про освіту та виховання / Марія Чепіль, Роман Вишнівський. – Київ : Слово, 2016. – С. 197-217.
36. Шуляк, Н. Є. Формування у старшокласників ціннісного ставлення до людини як умова морально-духовного становлення особистості / Н. Є. Шуляк // Виховна робота в школі. – 2012. – № 9. – С. 9-14. – Бібліогр.: с. 14.
37. Якухно, І. І. Духовно-моральне виховання учнів / І. І. Якухно, Л. В. Богініч // Виховна робота в школі. – 2017. – № 12. – С. 36-40. – Бібліогр.: с. 40.